

Miljöutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 3 och 7 § i lagen om bostadssparpremier

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 3 och 7 § i lagen om bostadssparpremier (RP 151/2015 rd): Ärendet har remitterats till miljöutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Jorma Pietiläinen, miljöministeriet
- direktör Lea Mäntyniemi, Finansbranschens Centralförbund rf
- verkställande direktör Harri Hiltunen, Finlands Fastighetsförbund rf
- informatör Asmo Koste, Finlands Ungdomssamarbete — Allians rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Suomen Vuokranantajat ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om bostadssparpremier ändras så att redan den som fyllt 15 år ska kunna bli bostadsspardeponent, om det i bostadssparavtalet avtalas att insättningar består av medel som den omyndiga själv får förfoga över, dvs. som förvärvats genom eget arbete. Enligt den gällande lagen kan den bli bostadsspardeponent som innan deponerandet inleds har fyllt 18 men inte 40 år. Till följd av ändringen i fråga om sänkningen av åldersgränsen föreslås att också bestämmelsen om betalning av tilläggsränta ändras.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Förslaget i propositionen att sänka åldersgränsen för bostadsspardeponenter från 18 till 15 år baserar sig på en skrivning i programmet för statsminister Juha Sipiläs regering. Att sparandet börjar vid yngre år förbättrar enligt propositionsmotiven unga vuxnas möjligheter att bli självständi-

Betänkande MiUB 5/2016 rd

ga och att snabbare skaffa sig egen bostad. Men ingen bedömning av det eventuella antalet nya sparavtal har presenterats. Förslagets konsekvenser för bostadsmarknaden bedöms vara ringa.

Utskottet tillstyrker lagförslaget men med anmärkningen att ett fåtal personer kan antas börja bostadsspara som minderåriga. Att ingå och övervaka avtal med underåriga medför nya typer av arbetsuppgifter för bankerna. En minderårig BSP-deponent måste lämna banken uppgifter som systemet inte kräver av myndiga, vilket kan göra systemet mindre lockande.

Enligt det nya 2 mom. i lagförslaget 3 § kan den som har fyllt 15 år bli BSP-deponent, om man i bostadssparavtalet kommer överens om att insättningarna består av medel som förvärvats genom eget arbete. Detta görs genom en hänvisning till 25 § i lagen om förmyndarverksamhet (422/1999) enligt vilken en omyndig (här underårig) har rätt att förfoga över vad han eller hon under omyndigheten har förvärvat genom eget arbete.

Utskottet ställer sig positivt till villkoret om medel förvärvade genom eget arbete med tanke på att BSP-sparandet syftar till att främja självständigt sparande. Utskottet förutsätter att när lagen verkställs ska det preciseras vilka poster som anses vara förvärvade genom eget arbete och hur bankerna utan oskäligt mycket extra arbete kan uppfylla sin skyldighet att kontrollera medlens ursprung.

En möjlighet till kontroll är exempelvis att ta i bruk en årlig anmälningsblankett av standardform där en minderårig BSP-sparare kan meddela var pengarna kommer från. Utskottet menar att kravet på förvärv genom eget arbete bör tolkas i vid bemärkelse så att det täcker in normala löneinkomster och inkomster för exempelvis att plocka och sälja bär men också stipendier från skolor eller läroanstalter och andra motsvarande penningssummor som är baserade på egna prestationer.

Utskottet förutsätter att Statskontoret som styr tillämpningen av lagen ska utarbeta klara anvisningar för bankerna om de nämnda frågorna.

BSP-sparande är ett välfungerande och populärt system som har vuxit i popularitet dels på grund av förbättrade villkor, dels på grund av strängare krav på självfinansieringsandel vid anskaffning av bostad generellt. Slutligen vill utskottet betona vikten av att sprida information om BSP-systemet särskilt bland de ungdomar som inte får information om det exempelvis hemma eller i den närmaste kretsen i övrigt.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 151/2015 rd utan ändringar.

Helsingfors 16.3.2016

I den avgörande behandlingen deltog

Betänkande MiUB 5/2016 rd

ordförande Satu Hassi gröna
vice ordförande Silvia Modig vänst
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Tiina Elovaara saf
medlem Petri Honkonen cent
medlem Pauli Kiuru saml
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Rami Lehto saf
medlem Eeva-Maria Maijala cent
medlem Kai Mykkänen saml
medlem Riitta Myller sd
medlem Katja Taimela sd
medlem Ari Torniainen cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.